

Received 03.06.2022	Research Article	JOTS
Accepted 14.06.2022		7/2
Published 05.09.2023		2023: 403-419

Kısasü'l-Enbiyâ'da Oğuz Diyalekti Unsurları Üzerine

On Oghuz Dialectic Elements in Qişaş al-Anbiyâ'

Kerime ÇALIŞ*

Sakarya/Turkey

E-mail: kerimecaliss@gmail.com

The Khwarazmian Turkish dialect occupies a significant position in the history of the Turkish language, offering insights into linguistic transformations and influences that took place during the 12th century. Through our comprehensive analysis, our objective is to illuminate the linguistic characteristics and discernible Oghuz influences evident in *Qişaş al-Anbiyâ'*, thereby advancing a more profound comprehension of the work's historical and cultural backdrop. This research entailed meticulous scrutiny and juxtaposition of phonological structures, morphological patterns, and lexical components, accentuating the distinct attributes linked with the Oghuz branch of the Turkish language. By delving into the intricate linguistic nuances and distinctive facets of *Qişaş al-Anbiyâ'*, our aim is to enhance our grasp of the historical evolution of the Turkish language and literature, particularly the role assumed by the Oghuz dialect within this specific literary opus. This inquiry makes a valuable contribution to the broader realms of linguistics and cultural studies, augmenting our comprehension of the ever-evolving nature of language.

Key Words: *Qişaş al-Anbiyâ'*, Old Turkic, Kharezm Turkic, Oghuz Turkish Elements.

* ORCID ID: 0000-0001-9116-6409.

Giriş

Harezm, Orta Asya'da Ceyhun nehrinin Aral Gölüne döküldüğü bölgede yer alır. Bu bölgede Oğuz ve Kıpçak ağırlıklı olmak üzere çeşitli Türk kavimleri bulunur. Söz konusu bölgede XII. yüzyılda oluşan kültür çevresinde çeşitli edebî eserler yazılmıştır. Bu eserlerde Oğuz ve Kıpçak Türkçesi etkisi tanıklanır. Oğuz Türkçesi unsurlarının Eski Türkçe dönemi ve öncesinden itibaren süregeldiği bazı araştırmacılar tarafından bildirilir (Korkmaz, 1972: 433-446; Doerfer, 1976: 92; Gülsevin, 2010: 58; Erdal, 2015: 376; Stachowski, 2014: 412). Erdal ve Stachowski ise, Ana Oğuz Türkçesinin varlığının ve tasarımının mümkün olabileceğini söyler (2015: 376; 2014: 412).

Araştırmamızda incelediğimiz 1310 (h. 710) yılında yazılan ve peygamber kıssalarından oluşup siyer niteliği taşıyan *Kıyasü'l-Enbiya*, Nasirü'd-dîn bin Burhanü'd-dîn Rabguzî tarafından yazılmış ve Nasirüddîn Tok Buğa'ya sunulmuştur. Arapça ve Türkçe şiirlerin bulunduğu eserde peygamberlere ve din büyüklerine yazılan kasidelerden başka tabiat, aşk ve burçlarla ilgili gazellere de yer verilmiştir (Ata, 2002: 17-18). Caferoğlu, eseri Kaşgar şivesinin en karakteristik örneklerinden biri ve *Kutadgu Bilig'e* en yakın dil ürünü olarak kabul eder. (Caferoğlu, 1984/II: 86). Eserin nüshalarından en eski ve dönemin dil özelliklerini en iyi yansıtanın British Museum'daki (Londra) nüsha olduğu bilinmektedir. Söz konusu nüshanın dokusunda Oğuz ve Kıpçak Türkçesi unsurlarının bulunduğu düşünülebilir. Bu bakımdan araştırmamızda eserin yapısını ortaya koymak amacıyla tarama ve fişleme aşamalarından sonra tipolojik olarak elde ettiğimiz verilerin analiziyle bazı sonuçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

Ses Bilgisi

Söz Başı b- ve m- Ses Birimlerinin Nöbetleşmesi

m'li şekiller

b'li şekiller

mu 'bu' (yalın halde geçmez)

bu (yalın haldeki hepsi)

mu 'bu' (çekimli şekilleriyle 280 kez)

bu (çekimli şekilleriyle 95 kez)

men 'ben' (bütün örneklerde)

-

meñ 'ben, yüzdeki ben'

-

(bütün örneklerde)

-

min- 'binmek' (57)

-

<i>mün-</i> ‘binmek’ (15)	-
<i>miñ</i> ‘bin’ (bütün örneklerde)	-
<i>mengü</i> ‘bengü, ebedi’ (12)	-

Eski Türkçe döneminin erken tarihli yazıtlarında tanıklanan {+mXz} çokluk 1. kişi iyelik ekini Oğuz Türkçesinde {+(I)bIz} şeklinde değerlendirmek mümkündür. (Ağca, 2022: 23). *Kıyasü'l-Enbiya*'da söz konusu iyelik eki {+miz} şeklinde tanıklanır. Ayrıca eserde HT'de tanıklanan {+mIz} 1. çokluk şahıs eki çoğunlukla kullanılırken Kıpçak Türkçesine özgü kelime başı b- ses birimiyle başlayan birkaç örneğe de rastlanır: *karındaşlar-biz*, *müsülmân-biz*; *yolsuzlar-biz*. *Kıyasü'l-Enbiya*'da söz başı m- ile başlayan kelimeler b- ile başlayan kelimelere oranla çoğunluktadır.

Söz Başı b- Ses Biriminin Durumu

b'li şekiller	b'siz şekiller
bol- ‘olmak’ (bütün örneklerde)	ol- (hiç geçmez)

Söz Sonu -w Ses Biriminin Düşmesi

-w ses birimli şekiller	-w'siz şekiller
suw ‘su’ (273 kez)	su (33 kez)
suwsa- ‘susamak’ (6 kez)	susa- (12 kez)
suwsuz ‘susuz’ (9 kez)	-
-	sula- (1 kez)
suwlak ‘sulak’ (1 kez)	sulağ (1 kez)

Söz Sonu Çift Dudak- w ile Söz İçi -w- Ses Biriminin Söz Sonu-v ile söz içi -v- Dış-
Dudak Ses Birimine Dönmesi (-w > -v; -w- > -v-):

w'li şekiller	v'li şekiller
aw ‘av’ (11)	av (2)
awla- ‘avlamak’ (eşit oranda)	avla- (eşit oranda)
awuç ‘avuç’ (1)	avuç (12)
avun-	(bütün yerlerde)
ew ‘ev’ (çoğunlukla)	ev (kısmen)
ewlög ‘evli’ (37)	evlög ‘evli’ (1)

ewür- ‘çevirmek’ (2)	evür- ‘çevirmek’ (6)
kow- ‘kovmak’ (1)	kov- ‘kovmak’ (20)
kawuş- ‘kavuşmak’ (3)	kovuş- (19)
sawçı ‘elçi’ (9)	savcı (2)
sawuk ‘soğuk’ (8)	savuk ‘soğuk’ (2)
sew- ‘sevmek’ (çoğunlukla)	sev- (kısmen)
sewük ‘sevgi’ (bütün yerlerde)	-
tawuk ‘tavuk’(14)	tavuk (2)
tewe ‘deve’ (çoğunlukla)	teve (kısmen)
yawu- ‘yaklaşmak’ (kısmen)	yavu- (çoğunlukla)
yawuk ‘yakın’ (kısmen)	yavuk (çoğunlukla)

Birden Fazla Heceli Kelimelerin Sonunda -g Ses Biriminin Düşmesi:

g’li şekiller	g’siz şekiller
açığ ‘acı, ızdırap, elem’ (26)	-
asığlıg ‘asılı’ (1)	-
atağ ‘ada’ (5)	-
atalıg ‘anali, babali’ (1)	-
atlıg ‘adli’ (187)	-
atlıg ‘atlı, süvari’ (7)	-
ayaklıg ‘ayaklı’ (1)	-
‘ayblig ‘ayıplı, kusurlu’ (1)	-
‘azametliğ ‘azamrtli, ulu’ (2)	-
azuğluğ ‘azığı olan’ (1)	-
bağlıg ‘bağlı’ (2)	-
bahalıg ‘değerli’ (2)	-
barklıg ‘evi barkı olan’ (1)	-
başlıg ‘başlı’ (1)	-

belgölüg 'belli' (58)	-
bellig 'belli' (1)	-
bezeklig 'süslü' (7)	-
biliglig 'bilgili' (5)	-
bitiglig 'yazılı' (17)	-
bodluğ 'boy lu' (1)	-
bodunluğ 'boya mebsup olan' (1)	-
burunluğ 'burun lu' (1)	-
busuğ 'pusu' (5)	-
canlıg 'canlı' (3)	-
cemallıg 'güzel yüzlü' (6)	-
cüzamlıg 'cüzam lı' (1)	-
devletlıg 'devlet li' (2)	-
egerlig 'eyer li' (1)	-
elig 'el' (224)	el (20)
eliglig 'eli olan' (1)	-
ellig 'memleket li, illi' (3)	-
ellig 'elli' (20)	-
erklıg 'güçlü' (26)	-
ewlüg 'ev li' (43)	-
eymenlig 'kut lu, talih li' (1)	-
heybetlıg 'heybet li' (9)	-
hidayetlıg 'hidatet li' (1)	-
hürmetlıg 'hürmet li' (1)	-
ısıg 'ısı' (18)	-
ibadetlıg 'ibadet eden' (1)	-
'illetlig 'hastalıklı' (3)	-

imanlıg 'imanlı' (1)	-
irig 'iri' (1)	-
işarethlg 'işarethli' (1)	-
işlig 'işli' (1)	-
i'tikadlıg 'inançlı' (1)	-
irinlig 'dudaklı' (1)	-
ķabilehlg 'ķabileli' (1)	-
ķademplg 'uęurlu' (1)	-
ķadęuluę 'kaygılı' (54)	-
ķalaęlıg 'örtülü' (1)	-
ķamuę 'hepsi, hep, bütün' (çoğunlukla)	ķamu 'hepsi, bütün' (1)
ķanatlıg 'kanatlı' (4)	-
ķanlıg 'kanlı, yaralı' (7)	-
ķapuę 'kapı' (111)	-
ķapuęluę 'kapılı' (2)	-
ķatıg 'katı, sert, güçlü' (109)	-
ķefenlig 'ķefenli' (1)	-
ķentlig 'ķentli' (1)	-
ķeramethlg 'ķerametli' (1)	-
ķılıęlıg 'huylu, tabiatlı' (2)	-
ķıymethlg 'kıymetli' (6)	-
ķolluę 'kollu' (1)	-
ķorię 'koru' (1)	-
ķorķuę 'korku' (1)	ķorķu 'korku' (1)
ķoęüslüę 'göęüslü' (1)	-
ķömüęlüę 'gömülü' (1)	-
ķoņüllig 'gönüllü' (16)	ķoņüllü 'gönüllü' (1)

körklüg 'güzel' (85)	-
közlüg 'gözlü' (12)	-
ķuduĝ 'kuyu' (54)	-
ķulaĝlıĝ 'kulaklı' (2)	-
ķumlıĝ 'kumlu' (1)	-
ķurlıĝ 'kumaşlı' (6)	-
ķuruĝ 'kuru' (29)	-
ķutluĝ 'kutlu' (15)	-
küçlüĝ 'güçlü' (11)	-
küjeklig 'perçemli' (1)	-
künyetlig 'künyeli' (1)	-
mallıĝ 'mallı' (1)	-
mezheblig 'mezhebi olan' (1)	-
munluĝ 'bunlu, sıkıntılı' (17)	-
muradlıĝ 'istekli' (1)	-
muynuzluĝ 'boynuzlu' (1)	-
mührlig 'mühürlü' (1)	-
mülklüg 'mülklü' (1)	-
ni'metlıĝ 'nimetli' (1)	-
niyazlıĝ 'niyazlı' (1)	-
niyyetlıĝ 'niyetli' (1)	-
nusretlıĝ 'başarılı' (2)	-
oĝlanlıĝ 'çocuklu' (1)	-
otluĝ 'ateşli' (2)	-
ölüg 'ölü' (52)	-
örtüĝlüĝ 'örtülü' (8)	-
pahtalıĝ 'pamuklu' (1)	-

rağbetliğ ‘istekli’ (1)	-
rengliğ ‘renkli’ (1)	-
saadetliğ ‘saadetli’ (1)	-
saçliğ ‘saçlı’ (1)	-
sağallığ ‘sakallı’ (5)	-
sarığ ‘sarı’ (16)	-
sewüglüg ‘sevgili’ (8)	-
sevünçlüğ ‘sevinçli’ (5)	-
sezig ‘sezi, şüphe’ (2)	-
sıfatliğ ‘sıfatlı’ (9)	-
silahlığ ‘silahlı’ (6)	-
soıuğ ‘soıu’ (1)	-
sözlüğ ‘sözlü’ (12)	sözli ‘sözlü’ (1)
suretliğ ‘suretli, vasıflı’ (28)	-
sürüğ ‘sürü’ (3)	-
tarığ ‘darı’ (3)	-
tatliğ ‘tatlı’ (bütün yerlerde)	-
tillig’ dilli’ (2)	-
toluğ ‘dolu’ (12)	-
tüglüg ‘tüylü’ (3)	-
tüylüg ‘tüylü’ (2)	-
türlüg ‘türlü’ (61)	-
uçluğ ‘uçlu’ (1)	-
uluğ ‘büyük, ulu, önder’ (182)	-
yañliğ ‘yanlı’ (5)	-
yarağliğ ‘yararlı’ (5)	-
yarasağ ‘yarasa’ (3)	-

yaşlıg 'yaşlı' (13)	-
yatsıg 'yatsı' (2)	-
yayağ 'yaya' (3)	-
yüklüg 'yükli' (12)	-
yüreklig 'yürekli' (3)	-
yüzlüg 'yüzlü' (12)	-

Söz Başı t- ~ d- Ses Birimlerinin Nöbetleşmesi:

t- li şekiller:	d'li şekiller:
tağ 'dağ' (176)	-
tağı 'daha' (çoğunlukla)	dağı 'daha' (1)
té- 'demek' (çoğunlukla)	dé- (21)
teg 'gibi' (çoğunlukla)	eg 'gibi' (17)
tériñ 'derin' (3)	-
tile- 'dilemek' (bütün yerlerde)	-
tiñle- 'dinlemek' (bütün yerlerde)	-
tiriglig 'dirilik, hayat' (12)	-
tol- 'dolmak' (bütün yerlerde)	-
ton 'don, elbise' (139)	-
tur- 'yardımcı fiil'	dur- (16)
tüz 'aynı, uygun, düz' (5)	-

Ön Seste y- Ses Biriminin Durumu:

y'li şekiller	y'siz şekiller
yırağ 'uzak' (41)	ırağ 'uzak' (9)
-	ig 'hastalık' (3)
yigne 'iğne' (4)	igne 'iğne' (9)
yinçge 'ince' (3)	-
yinçgele- 'incelmek' (2)	inçgel- 'incelmek' (1)

yığaç 'ağaç' (148)	ağaç 'ağaç' (1)
yığla- 'ağlamak' (bütün yerlerde)	ığlat- 'ağlatmak' (1)
yinçü 'inci' (bütün yerlerde)	-
yip 'ip' (bütün yerlerde)	-
Söz Sonu d- > -y ve Söz İçi -d- >- y- Ses Birimlerinin Gelişimi Açısından Durumu:	
d'li şekiller	y'li şekiller:
ađak 'ayak' (131)	ayak 'ayak' (31)
ağır- 'ayırmaq' (4)	ayır- 'ayırmaq' (15)
ağna- 'değişmek' (4)	ayna- 'değişmek' (5)
aygır 'at' (bütün yerlerde)	-
eđgü 'iyi' (bütün yerlerde)	-
eğe, ıdı 'sahip' (5)	eye 'sahip' (13)
ıd- 'göndermek' (bütün yerlerde)	-
kağaşlığ 'hısım, akraba' (1)	kaşaşlığ 'akrabalık' (1)
kađđu 'kaygı' (çoğunlukla)	kaşđu 'kaygı' (3)
kađđuluđ 'kaygılı' (bütün yerlerde)	-
kađđur- 'kaygılanmak' (19)	kaşđur- 'kaygılanmak' (10)
keđ 'çok' (4)	key 'çok' (1)
keđ- 'giymek' (21)	key- 'giymek' (31)
keđik 'geyik' (4)	keyik 'geyik' (6)
keđim 'giyim' (1)	keyim 'giyim' (2)
keđin 'sonra' (172)	keyin 'sonra' (4)
kıy 'kıyı' (2)	-
kođ- 'koymak' (104)	koş- 'koymak' (199)
kuđruk 'kuyruk' (10)	kuşruk !kuyruk' (2)
kuđuđ 'kuyu' (54)	kuşuđ 'kuyu' (2)
küđ- 'beklemek' (1)	küş- 'beklemek' (4)

küdegü 'damat' (2)
 ođag 'uyanık' (5)
 südre- 'sürüklemek' (7)
 uđ 'sığır' (1)
 uđı- 'uyumak' (10)
 uđku 'uyku' (4)
 yadađ 'yaya' (3)
 yağıl- 'yayılmak' (2)

küyegü 'damat' (1)
 oyađ 'uyanık' (7)
 süyre- 'sürüklemek' (1)
 uy 'sığır' (23)
 uyu- 'uyumk' (11)
 uyku (16)
 yayağ 'yaya' (3)
 yayıl- (8)

Şekil Bilgisi

A. İsim Hal Ekleri

1. İlgi Hali Eki

+İñ morfemli şekiller

-

-

-

-

-

biz-iñ (bütün yerlerde)

sen-iñ (bütün yerlerde)

siz-iñ (36)

meniñ 'benim'(284)

+nİñ morfemli şekiller

ağzı-nıñ (1)

biz-lerniñ (1)

bu-larnıñ (1)

olar-nıñ (1)

ķamuđ-nuñ (2)

-

-

siz-niñ (2)

meniñ 'benim' (43)

2. Yönelme Hali

+ĜA morfemli şekiller

ata-ĝa (bütün yerlerde)

biz-ge (1)

+A morfemli şekiller

-

biz-e (1)

él-ge ‘memleket’ (çoğunlukla)	él-e (1)
iman-ğa/ķ (bütün yerlerde)	-
kim-ge (bütün yerlerde)	-
könül-ge (bütün yerlerde)	-
mal-ğa (bütün yerlerde)	-
taş-ķa/ğa (bütün yerlerde)	-
ođlan-ğa (bütün yerlerde)	-
yığaç-ğa (bütün yerlerde)	-

3. Yükleme Hali

+nI ve +n morfemli şekiller:	+U ve +I morfemli şekiller:
anası-n ‘anasını’ (4)	-
bilig-ni ‘bilgiyi’ (3)	bilig-i ‘bilgiyi’ (1)
dua-nı (25)	-
elig- ni (5)	-
hatun-nı (7)	hatun-ı (40)
ķapuđ-nı (14)	ķapuđ-ı (6)
könisi-n (4)	-
anı (bütün yerlerde)	-
yer-ni (31)	-

4. Ayrılma Hali

+dA morfemli şekiller	+dAn morfemli şekiller
feriştelerde ‘meleklerden	-
kögsinde ‘gögsünden’ (1)	-
ağzında ‘ağzından’ (1)	-
ođlanlarda ‘oğlanlardan’ (2)	-
+dIn morfemli şekiller	

feriştelerdin ‘meleklerden’

kögüzleridin ‘göğüslerinden’ (1) -

ağzındın ‘ağzından’ (9) -

oğlanlarındın ‘oğlanlardan’ (5) -

Çıkma hali olarak *Kıyasü'l-Enbiya*'da {+dA} ve {+dIn} morfemleri yer alır. Oğuz Türkçesi {+dAn} morfeminin kullanımı tanıklanmamıştır.

B. Sıfat-Fiiller

{+gU} morfemli şekiller {+AsU} morfemli şekiller

çıkğu ‘çıkacak’ (9) -

çıkargü ‘çıkacaktır’ (3) -

turgü ‘duracaktır’ (3) -

kelgü ‘gelecek’ (14) -

açğu ‘açacaktır’ (1) -

algü ‘alacaktır’ (2) -

atğu ‘atacağı’ (1) -

Eski Türkçede ve *Kıyasü'l-Enbiya*'da {-gU} gelecek zaman sıfat-fiili kullanılırken {-AsU} gelecek zaman sıfat-fiili Oğuz şivesinde kullanılır. Yenicil sıfat-fiil şekli olan {-AsI} *Kıyasü'l-Enbiya*'da geçmez:

C. Zarf-fiiller

-(X)bAn morfemli şekiller

artur-uban (1)

at-iban (1)

buluş-uban (1)

kez-iben (1)

ıñran-iban (1)

yitür-üben (1)

Sözvarlığı

Oğuz Türkçesi Unsurları

Oğuz Türkçesi Olmayan Unsurlar

ağaç	-
angla-	-
ayrı	-
ayır-	ađır-
bağ-	ara-
başka	özge
batur-	sanç-
biyik/böyük -	-
bul-	tap-
çek-	tart-
de-	te-
dudağ	irin
el-elig	kol
in	tüş-
kendü	öz
kes-	üz-
kıır-	sın-
kıırığ	yan
kiçi	-
kimse	-
kizle-	yaşur-
kow-	ğav-
koyn	koyn
köndür-	uzat-
menze-	ohşa-
ört-	-

sağ	oŋ
tamar	tamur
tuy-	işit-
yak	köy-
yan-	-
yaŋak	eŋek
yaz-	-
yeŋ	-

Değerlendirme ve Sonuç

Araştırmamızda *Kıyasü'l-Enbiya*'daki Oğuz Türkçesi unsurlarını tespit ettikten sonra elde ettiğimiz verilerden aşağıdaki sonuçlara ulaştık:

Kıyasü'l-Enbiya'da söz başı *m-* ses birimiyle başlayan kelimeler çoğunluktadır. *b-* ses birimiyle başlayan kelimeler azınlıktadır.

Kıyasü'l-Enbiya'da çoğunlukla *t-* ses birimiyle başlayan kelimeler bulunmaktadır. Bazı kelimelerin de *d-* ses birimiyle başladığı görülmüştür.

Araştırılan eserde *y-* ses birimiyle başlayan kelimelerin büyük oranda korunduğu görülmüştür. *y-* ses biriminin söz başında düştüğü kelimelerin daha az sayıda olduğu saptanmıştır.

-w ses biriminin düşmesi bazı örneklerde görülmektedir. Bu ses biriminin düşmediği örnekler daha fazladır.

Çift dudak *-w* ses biriminin dış dudak *-v* ses birimine gelişmesi örnekleri araştırılan eserde biraz daha azdır.

Kıyasü'l-Enbiya'da büyük bir çoğunlukla *-g* ses birimiyle biten kelimeler bulunmaktadır. *-g* ses biriminin düştüğü örnekler adı geçen eserde az sayıdadır.

Kıyasü'l-Enbiya'da *meniŋ* ve *biziŋ* iyelik zamirleri bulunur. *menim* şekli çok daha az kullanılmıştır. *bizim* şekli ise bu eserde yer almamıştır.

Kıyasü'l-Enbiya'da Köktürkçede de kullanılmış olan bulunma ve çıkma işlevi olan eskicil {+dA} ekinin çıkma işlevinde kullanıldığı örnekler tespit edilmiştir. Çıkma işlevi için {+dIn}durum ekli tamlayıcı örneklerse daha fazladır.

Araştırılan eserde yönelme hali eki yalın haldeki isimlerden sonra {+gA} olarak yer almıştır.

Yükleme hali ekiyse çoğunlukla *-nI* ve *-n* şeklindedir. *-I* eki kullanımının da yaygınlaşmaya başladığı dikkat çekmektedir.

Oğuzca sıfat-fiil şekli olan {-AsU} eki *Kıyasü'l-Enbiya'* da geçmez. Bu eser tamamen eskicil {-gU} sıfat-fiil ekini korur.

{-(x)bAn} eki araştırılan eserde seyrek de olsa görülmektedir.

Araştırmamızın bize sağladığı verilere göre *Kıyasü'l-Enbiya'* da *t- > d-* ses birimi gelişimi bakımından *t-* ses birimiyle başlayan kelimeler bulunurken az da olsa *d-* ses birimiyle başlayan kelimelerin de olması, *-g* ses birimiyle biten kelimelerin yanı sıra bu ses biriminin düştüğü örneklerin de olması, çift dudak *-w* ses biriminin diş-dudak *-v* sesine gelişmesi örneklerinin yer alması, {-UbAn} zarf-fiil ekinin geçmesi ve yükleme hali eki olarak {-I} morfeminin kullanılmaya başlaması *Kıyasü'l-Enbiya'* yı araştırırken belirlediğimiz Oğuz Türkçesine ilişkin özelliklerden daha belirgin olanlarıdır. Eserde eskicil özellikler ve Harezmi Türkçesinin nitelikleri ağırlıklı da olsa Oğuz Türkçesi unsurlarının kullanılmaya başladığı tanıklanır.

Kaynakça

Ağca, F. (2021). Uygur Harfli Oğuz Kağan Destanında Oğuzca Unsurlar. In Azılı, K. et al. (Eds.), *Oğuz Bitig: Modern ve Tarihsel Oğuzca Üzerine Araştırmalar* (pp. 20-32). Ankara: Bilge.

Ata, A. (1997). *Kıyasü'l-Enbiya (Peygamber Kıssaları): Giriş-Metin-Tıpkıbasım, Dizin I-II*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ata, A. (2002). *Harezmi-Altın Ordu Türkçesi*. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları.

Caferoğlu, A. (1994). *Türk Dili Tarihi I-II*. İstanbul: Enderun Kitabevi.

Doerfer, G. (1975-1976). Das Vorosmanische (Die Entwicklung der oghusischen Sprachen von den Orchoninschriften bis zu Sultan Veled). *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, 23-24, 81-132.

Erdal, M. (2015). Ana Oğuzca ve Selçuklu Oğuzcası. In Gündüz, T. & Cengiz, M. (Eds.), *Oğuzlar Dilleri, Tarihleri ve Kültürleri 5. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyum Bildirileri* (pp. 369-376). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları.

Gülsevin, G. (2010). Oğuzca Olmayan Türk Lehçelerindeki Oğuzca Unsurlar ve Bunlara Teorik Bir Yaklaşım. *Turkish Studies*, 5(1), 57-76.

Korkmaz, Z. (1972). Eski Türkçedeki Oğuzca Belirtiler. *I. Türk Dili Bilimsel Kurultayı* (pp. 433-446). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Stachowski, M. (2014). Protolanguage models, reconstruction methodology, Khakas, Oghuz and English. In Bednarczuk, L. et al. (Eds.), *Linguistique romane et linguistique indo-européenne. Mélanges offerts à Witold Mańczak à l'occasion de son 90e anniversaire* (pp. 409-428). Kraków: Polska Akademia Umiejętności, Uniwersytet Jagielloński.